

Oběti komunismu – rodina Dvořáčkova

*Velmi nás zaujalo téma **Osudy lidí, kteří byli pronásledováni komunistickým režimem**. V našem městě Žďár nad Sázavou jsme vypátraly manžele Dvořáčkovy, s jejichž příběhem vás chceme seznámit.*

ing. Jiří Dvořáček

Pan ing. Jiří Dvořáček se narodil 12. prosince roku 1946 a je mu již 70 let.

Když byl pan Jiří Dvořáček ještě malý chlapec, vypomáhal se svými čtyřmi bratry své mamince v prodejně Jednota v jejich rodné vsi.

Jako malému se mu nežilo špatně, tedy do doby, než se hlásil na gymnázium. Bohužel nebyl přijat, protože ve vsi se jeho rodině hodně závidělo. Jeho bratr studoval na vysoké škole, maminka vedla místní obchod Jednota a ostatní pracovali na polích a honili dobytek.

Cíleně ho tehdy někdo udal, protože rodina Dvořáčkových byla vysoce křesťansky založena, a proto byla režimu trnem v oku. Vzhledem k tomu, že v této době měli moc v rukou komunisté, kterým se nepříliš líbily osoby s křesťanským posudkem, žádost o přijetí na gymnázium panu Dvořáčkovi zamítli. Přestože se nedostal na školu, kterou si sám vybral, byl přijat na zbrojní průmyslovou školu.

Ve 4. ročníku studoval hydrauliku, která mu technicky vzato zajistila celou budoucnost. Roku 1977 se stal profesionálním hydraulikářem v továrně ŽĎAS ve Žďáře nad Sázavou. Vystudoval rovněž střední průmyslovou školu. V době totality pracoval pan Dvořáček jako nástrojař a později byl dokonce přijat na Vysoké učení technické. Oženil se s paní (tehdy slečnou) Marií Svobodovou – kožní lékařkou.

Studoval také na vysoké škole teologické. Po revoluci začal vyučovat náboženství ve Žďáře nad Sázavou, působit jako jáhen v kostele svatého Prokopa a přispívat do duchovního okénka místních novin.

Podle slov pana Dvořáčka „nebyl tak úplně obětí jako spousta jiných pronásledovaných totalitním režimem“. My však z vyprávění víme, že zdánlivě šťastný život rodiny Dvořáčkovy měl i své stinné stránky v podobě různých ústrků a omezování. O tom však pan Dvořáček nechtěl příliš hovořit.



MUDr. Marie Dvořáčková

Rozhovor s paní MUDr. Marií Dvořáčkovou: Vzpomínky na to, jak rodinu paní Dvořáčkové zasáhla komunistická diktatura v době, kdy jí byly čtyři roky.

Tatínek paní Dvořáčkové, pan Svoboda, pracoval jako vedoucí prodejny Jednota ve Vepřové. Býval členem okresní volební komise. Volby byly za totality povinné. Voliči měli možnost kandidátka za plentou upravit, ale v komisi býval jeden soudruh, který neprávem zapisoval do notesu všechny voliče, kteří šli za plentu. Toto jednání bylo nezákonné, a proto otec paní Dvořáčkové tohoto soudruha opakovaně napomínal. Jednoho dne vzal jeho notes a hodil jej do hořících kamen. Za trest mu hrozil pobyt ve vězení, ale díky tomu, že byl v Jednotě ve Vepřové nejlepším pracovníkem a nebyla za něj náhrada, musel tedy dva roky pracovat pouze ve skladu Jednoty a nesměl prodávat za pultem.

Celá rodina paní Dvořáčkové byla silně věřící a to komunistům vadilo. Dokonce i na přihlášku na střední školu se muselo uvádět, jakého vyznání a náboženství žáci jsou. Paní Dvořáčková měla to štěstí, že v roce 1965 se tyto údaje uvádět nemusely - byla přijata na střední zdravotnickou školu v Jihlavě, kde panovaly přísné podmínky, např.: učit se mohlo pouze ve studovně a za porušení jakéhokoliv zákazu byly studentky napomenuty a přísně potrestány, třeba třemi týdny bez vycházek. Toto paní Dvořáčková nechtěla snášet, a proto se přestěhovala ke strýci, který bydlel v Jihlavě. Mohla u něj bydlet pouze do konce školního roku, protože se strýc obával ztráty svého postavení v práci. Paní Dvořáčkové se naštěstí podařilo přestoupit na střední zdravotnickou školu do Havlíčkova Brodu.

Přišel rok 1968 a s ním i trochu svobodnější život s volnějším cestováním. Po maturitě v roce 1970 se paní Dvořáčková hlásila na lékařskou fakultu do Brna. Kvůli své odvaze „otevřít pusu“ při přijímacím řízení byla přijata až na odvolání (problémem byla diskuze o politické otázce). Za studia mívala potíže kvůli docházení do kostela a komplikace nastaly i u zkoušek z marxismu. Paní Dvořáčková se však nebála a vždy úspěšně zkoušky složila.

V roce 1981 se měla dostavit k prvnímu termínu atestace, ale kvůli náboženství byla vyhozena. Zkoušejícím nevadilo, že trochu „plave“ ve znalostech politiky, ale to, že se nebojí. Proto členové napsali do protokolu, že zkoušku vzdala kvůli nevolnosti. Napodruhé už atestaci úspěšně složila.

Poté byla z nemocnice v Novém Městě přeložena na polikliniku do Bystřice nad Pernštejnem, kde pracuje dodnes jako vedoucí lékařka na kožní ambulanci.



Beseda s paní Dvořáčkovou

1. Co byste dodala k filmu?

Tento film neznám, viděla jsem ho poprvé, ale vím, že se kláštery rušily. Byla jsem v té době hodně malá, rodiče o tom s námi z pochopitelných důvodů nemluvili. Mezi přáteli ale máme hodně těch, kteří toto zažili na vlastní kůži.

2. Máte i v rodině někoho z řad církve, kdo zažil podobné pronásledování?

Ano, můj bratr byl dokonce vyslýchán StB, protože si schoval kufřík s osobními věcmi u jednoho mnicha v klášteře. A protože ten dotyčný byl na seznamu „nepohodlných“ lidí, prošel si bratr výslechem. Na základě toho mu komunisté nepovolili kněžské vysvěcení a musel na ně čekat dlouhé roky. Bratr o tom ale nikdy nechtěl mluvit.

3. Poznala jste někdy člověka, který byl zatčen Státní bezpečností a třeba byl i mučen?

Kromě mého bratra mám i kamarádku mezi boromejkami, která byla vyslýchána a musela z kláštera odejít. Chtěla jsem ji vzít dnes k vám na besedu, ale odmítla s tím, že na toto období svého života vzpomíná velmi nerada a zbytečně by ji to rozrušilo. Prožila jak výslech, tak nesmírné ponižování v komunistickém „lágru“.

4. Byla jste někdy vy vyslýchána Státní bezpečností?

Já osobně ne, ani můj manžel, ale kolikrát jsme si říkali, že jsme museli uniknout nějakým zázrakem, že nás musí mít Pán Bůh rád.

Nástěnka



Prezentaci **Oběti komunismu – rodina Dvořáčkova** připravili žáci 9. B na podzim r. 2016.

Tým: Eliška Dobešová, Michaela Havlová, Martina Marková, Nikola Němcová, Lenka Slavíková, Veronika Vášová